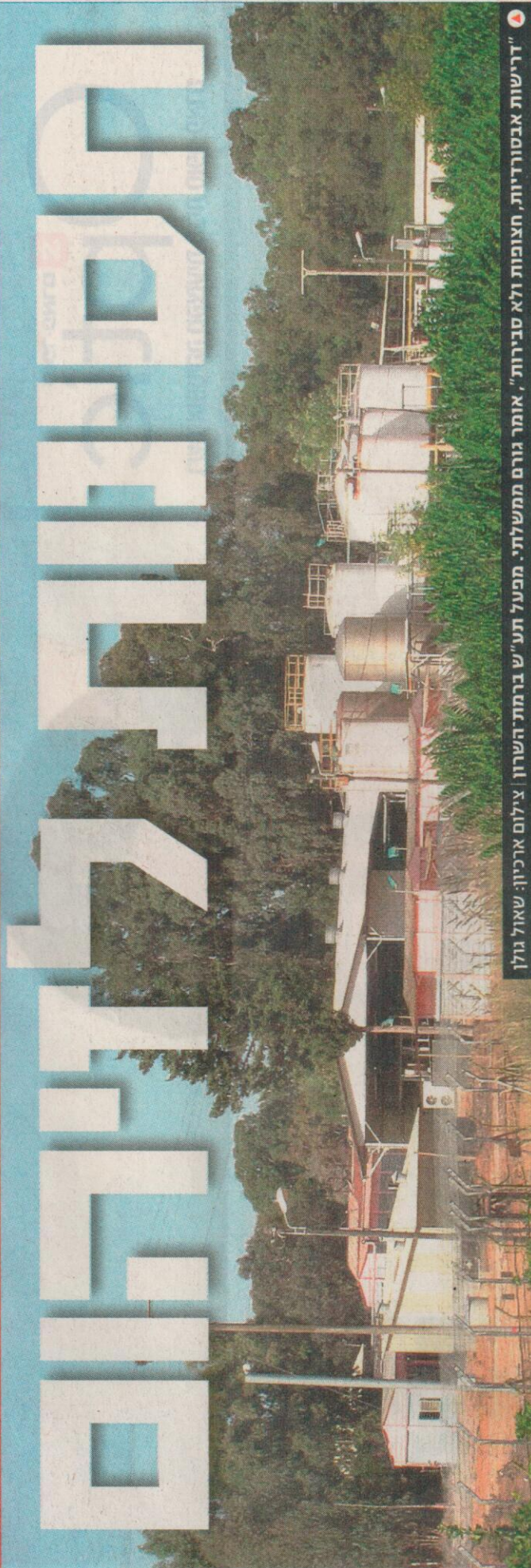

מי שולט במי: היועמ"ש יכריע במחלוקת בין המדינה לתע"ש

"דרישות אבטוריות, חצופות ולא סבירות", אומר גורם ממשלתי. מפעל תע"ש ברמת השרון | צילום ארכיון: שאול גולן

במשך שנים זיהמה תע"ש את מי התהום ולא דיווחה • עכשיו, לקראת הפרטת החברה ומכירת הקרקעות, היא נדרשת למסור נתונים על היקף הזיהום • בתע"ש מסכימים - בתנאי שהמידע לא יימסר לאיש ושלא יידרשו לתקן את הליקויים

עמיר ברזוד | כתב "ידענות אחרונות"

במשך שנים זיהמו המפעלים של חברת תע"ש את מי התהום שלנו ואת הקרקעות. במשך שנים הם הפחיתו מוד-רשויות את היקפי הזיהום וממדי. עכשיו, כשהחברה עומדת בפני הפרטה והקרקעות עתידות להימכר לבנייה, הם נדרשים לספק תשובות ברורות - אך מתעקשים להציב תנאים.

תע"ש היא חברה ממשלתית שהחזיקה במשך השנים מפעלים במיקומים רבים בארץ, וכלל זה ברמת השרון, בהרצליה ונתל-אביב. חלק מהמפעלים כבר נסגרו, אך הזיהום שגרמו והחומרים הרעילים שהחזירו למי התהום ולקרקע עדיין שם. על פי הערכת רשות המים מפעלי תע"ש זיהמו במהלך השנים יותר ממיליארד קוב של מי תהום וגרמו לסגירת בארות שתייה רבות. אך ההיקף המדויק של הנזק אינו ברור לאסור את העברת המידע לארגונים סביבתיים, לציבור, לרשויות

יודע. אחת הסיבות לעמידות שאופפת את ממדי הזיהום שגרמה תע"ש נעוצה בעובדה שהחברה פשוט מסתירה את הנתונים מכולם, כולל מהמדינה שהיא למעשה הבעלים של תע"ש.

אלא שכעת המדינה מתכננת להפריט את תע"ש ולמכור חלק ניכר מהקרקעות שלה לצורכי בנייה. לשם כך נדרשה החברה לבצע שורה של סקרי קרקע שיבחנו את היקף הזיהום, ויאפשרו למדינה להעביר את המידע לרוכשי הקרקעות ולהגביל את אחיזתה מולם.

נחליה שתע"ש מסרבת לעשות זאת עד שלא תקבל הסינות לה ומי אחרת לדרוש ממנה לתקן את הנזק שגרמה, רשות המים או כל רשות שות כל דבר אחר הדרוש להשמיד על בריאות הציבור. במכתב ששיגר היועץ המשפטי של תע"ש לרשות החברות הממשלתיות דורשת החברה לאסור את העברת המידע לארגונים סביבתיים, לציבור, לרשויות

מקומיות, לתאגידים או לכל גוף אחר שיכול לגלות בו עניין. "מדובר בדרישות אבטוריות, חצופות ולא סבירות", אומר גורם ממשלתי: "אף חברה פרטית לא הייתה יכולה להציב דרישות כאלה".

אלא שתע"ש איננה חברה פרטית, ומרחב הפעולה כשמדובר בחברה ממשלתית מצומצם הרבה יותר. מי שיצטרך להכריע במחלוקת הוא היועץ המשפטי לממשלה. אם יחליט לתת לתע"ש את החסינות שהיא דורשת, יש להניח שיוגשו עתירות לבג"ץ בנושא.

בתע"ש טוענים שהזיהומים נגרמו בעת שהחברה הייתה חידת סמוך במשרד הביטחון, ועוד לפני שהפכה לחברה ממשלתית. "תע"ש משלמת פעולה באופן מלא עם הרשויות", נמסר. "החברה הודיעה על נכונותה למסור את המידע ההיסטורי שנאסף על ידה, בכפוף לכך שהמידע על זיהומים פוטנציאליים בקרקע, שלא נגרמו על ידה, לא ישמש נגדה. סוגיה זו הובאה על ידי תע"ש להכרעת היועמ"ש".